

rua, ki nga koawaawa hei rerenga; ka titorehia te rakau ka whai ano i te ahua o tona kakano. A, e kore ia nei nga iwi noho apiapi o te ao e konohi ki nga wahi ahua watea o te ao, ki reira whakakainga ai? Ko Ahitereria ra, ko Nui Tirenī, ko era atu o nga moutere o te moana, ko etahi wahi whanui tonu o Amerika kei te tirohia mai e aua iwi noho apiapi ra kei te watea tonu. Na, ko te moana ano he huanui whakawhiti-whiti mo nga iwi nui ki a ratau tumanako maha.

Tera ra nga tohunga o tetahi iwi, o tetahi iwi kei te arohi haere i enei take. Tera pea ona nohanga korero i ona whenua e ki atu ai tetahi ki tetahi: "Kei te maharahara matau ki nga ahua o te ao, kei te awangawanga ki nga ra e heke iho nei. Ara o koutou taina, he kohungahunga, he potiki rawa nei, e whakaririka mai ra i te tai tonga. Haere, whakatakina atu, me kore e kite mai i o ratau tuakana, ka mohio mai he whanau kotahi."

Ehara, he kimihanga tenei na te whakaaro i te tino take i peka mai ai tenei ope manua o nui whakaharahara ki tenei wahi o te ao rere haere ai. He tika ko tetahi wahi nui o te haere, he whakaako i nga heramana, he mea kia matatau nga apiha ki te whekatere-a ropu i o ratau waka i te moana, he whakatangatanga i nga rakau o te whawhai moana.

Ko tetahi mea nui rawa ia ki te whakapiri haere o nga uri i tipu mai ra i te kawai kotahi i Ingarangi, kia tuhonohono nga whakaaro ahakoa wehewehe nga Kawanatanga. E kiia ana hoki, mehemea e whakakotahi ana nga iwi e korero ana i te reo Ingarihi ka takoto noa te ao i te aio.

Ko nga korero ia o te ahua o nga manua o nei, o nga manaaki ki a ratau, o a ratau mihi, kei nga nupepa pakeha ena, e kore e taea te tuhituhi ki konei.

TIRITI O WAITANGI.

(WAHI TUARUA.)

HE TITIRO WHAKAMUA.

Na R.T.K.

(Ko te wahi tuatahi o enei korero kei te Nama 49.)

"Tenei tetahi ui. No te tau 1840 ka hainatia te Tiriti o Waitangi, a ka taka tatou te Maori ki nga whakahaere a te pakeha. I enei tau e 84 e pehea ana ta taua tu Maori i roto i te iwi pakeha?"

"Tuarua: I tenei tau 1924 ahu ake nei mo te 84 tau ka pehea ano ta taua tu ta te Maori i roto i te pakeha?"

—Herepete Rapihana.

Mei, 1924.